

Start hurtigere med mindre emissioner

&

Formaldehydreduktion med katalysatorer

Torben Kvist Jensen

DGF årsmøde 2007

Start hurtigere med mindre emissioner

PSO projekt 5738

Støttet af Energinet.dk og gasdistributionsselskaberne

Projektpartnere:

- Rolls Royce
- Jenbacher
- Wärtsila
- Pon Power
- DMU
- DGC

Følgegruppe:

- Miljøstyrelsen
- Energinet.dk

Baggrund

Elafregning på markedsvilkår pr. 1. januar 2007

- Krav for alle anlæg større end 5 MWe_{el}.
- Muligt for mindre værker at pulje og sammen tilbyde produktion på markedsvilkår.
- Forventning om flere motorstarter.
- Der er tidligere observeret høje emissioner under opstart.

Formål

- Bestemme indflydelsen af start-stop på den samlede emission af CO, NOx og UHC for naturgasmotorer
- Optimere start-stop procedurerne mht. emissioner
- Udvikle kortere opstartsprocedurer så gasmotoranlæggene kan deltage i markedet for regulerkraft.

Motortyper og -størrelser

Enhed	Fabrikat	Type*	Størrelse / kW _{el}
#1	Wärtsila 25SG	F	3140
#2	Wärtsila 34SG	F	6060
#3	Rolls Royce KVGS18-G4	F	3110
#4	Rolls Royce KVGS16-G4	F	2700
#5	Rolls Royce KVGS18-G4	F	3600
#6	Jenbacher JMS620	F	3047
#7	Jenbacher JMS316	Å	736
#8	Jenbacher JMS320	Å	922
#9	Caterpillar G3516	Å	1047
#10	Caterpillar G3520	Å	2000
#11	Caterpillar G3612	F	2875
#12	Caterpillar G3616	F	3958

*F: Forkammer motor

Å: Åbenkammer motor

Målinger

➤ Brændstof flow

➤ Røggas

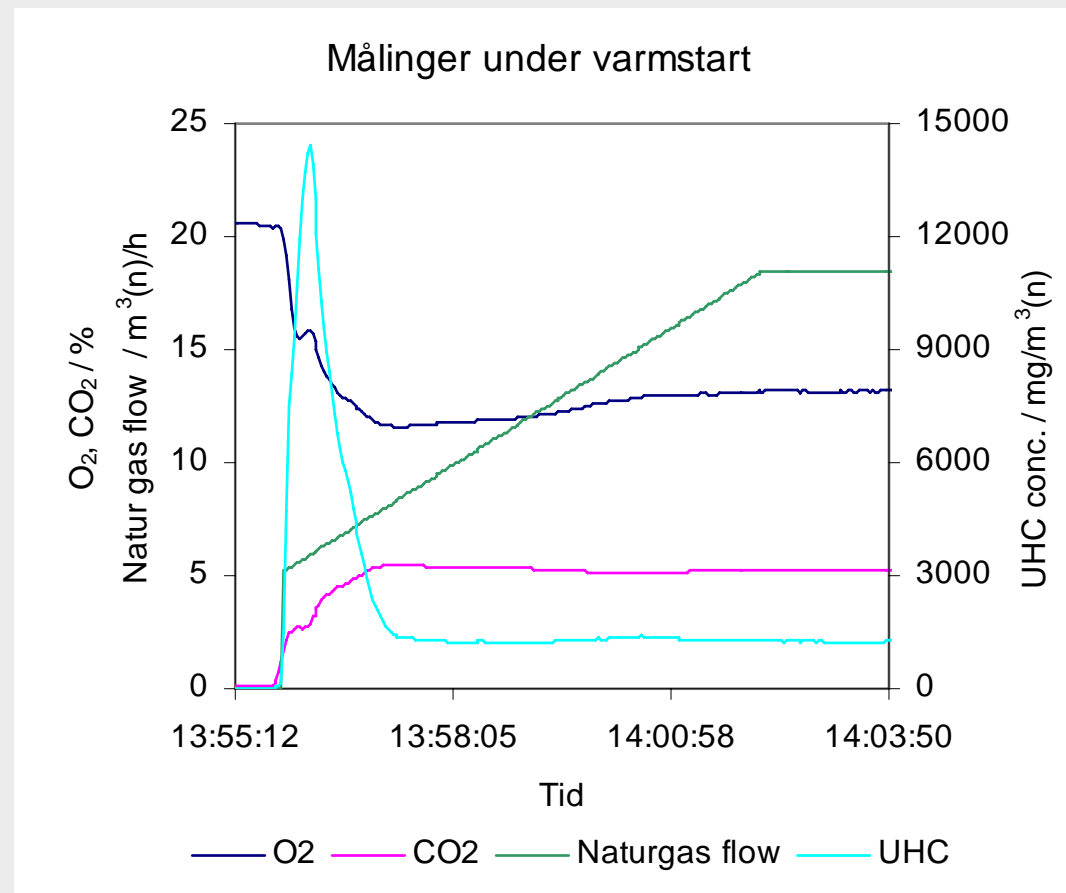
- CO₂

- O₂

- UHC

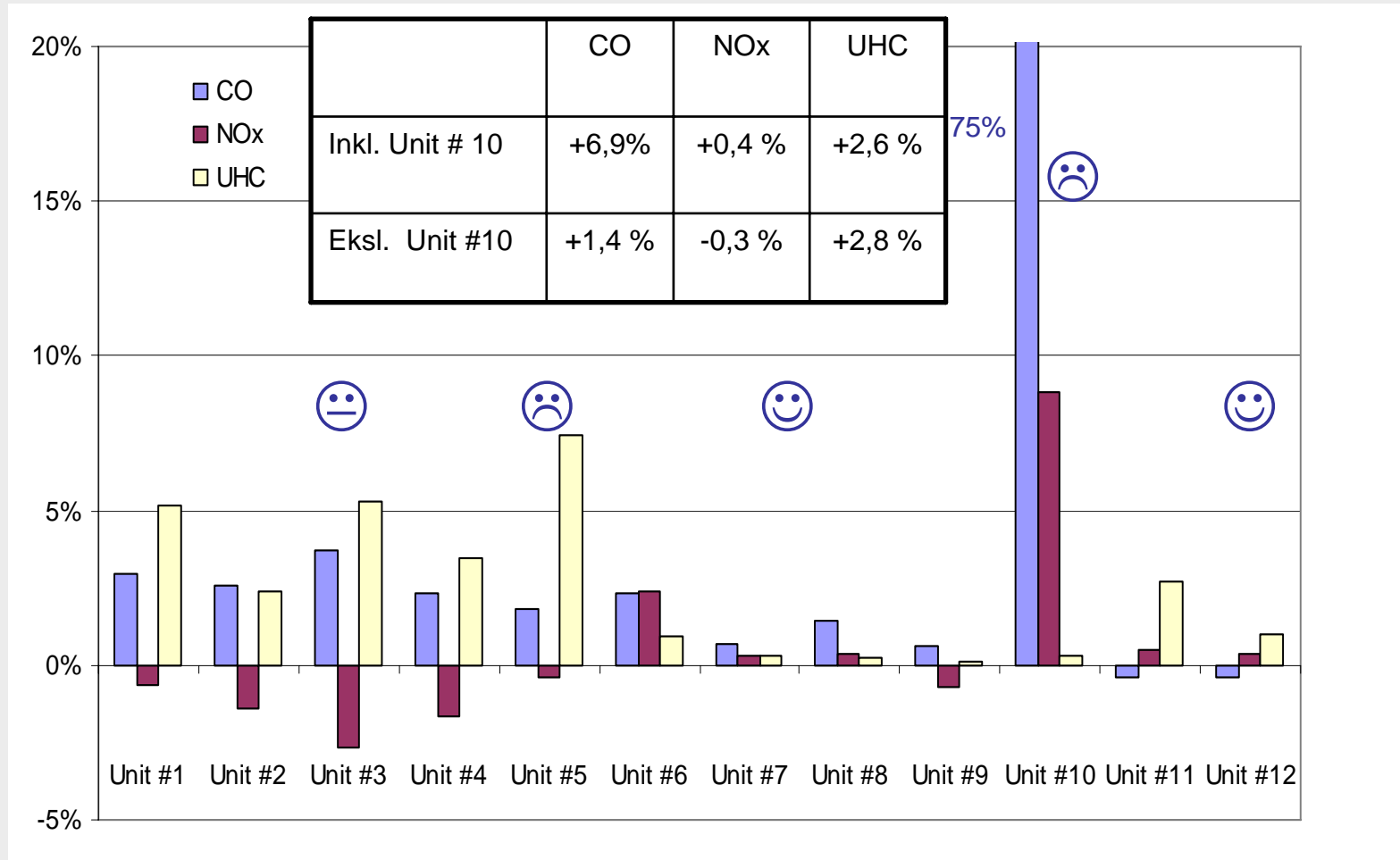
- NO_x

- CO

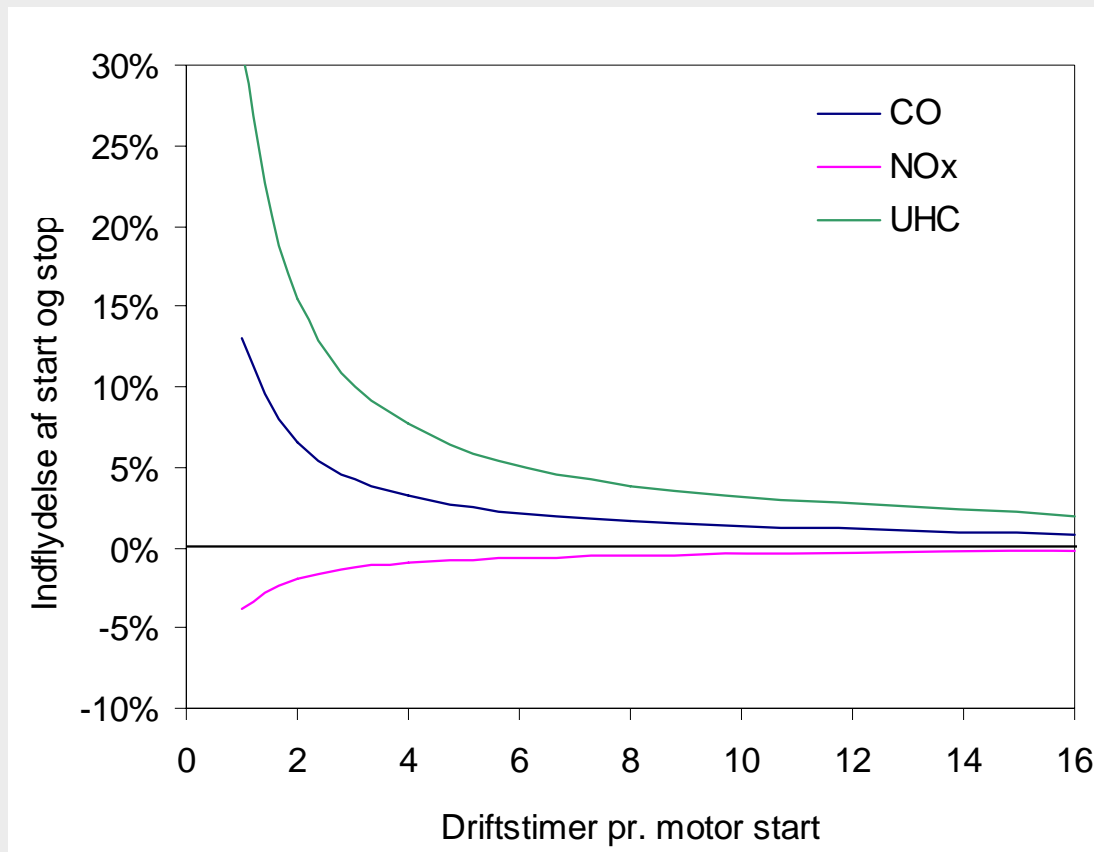
Betydning af start-stop

Antagelse: 8 drifttimer pr. motorstart. Varm start

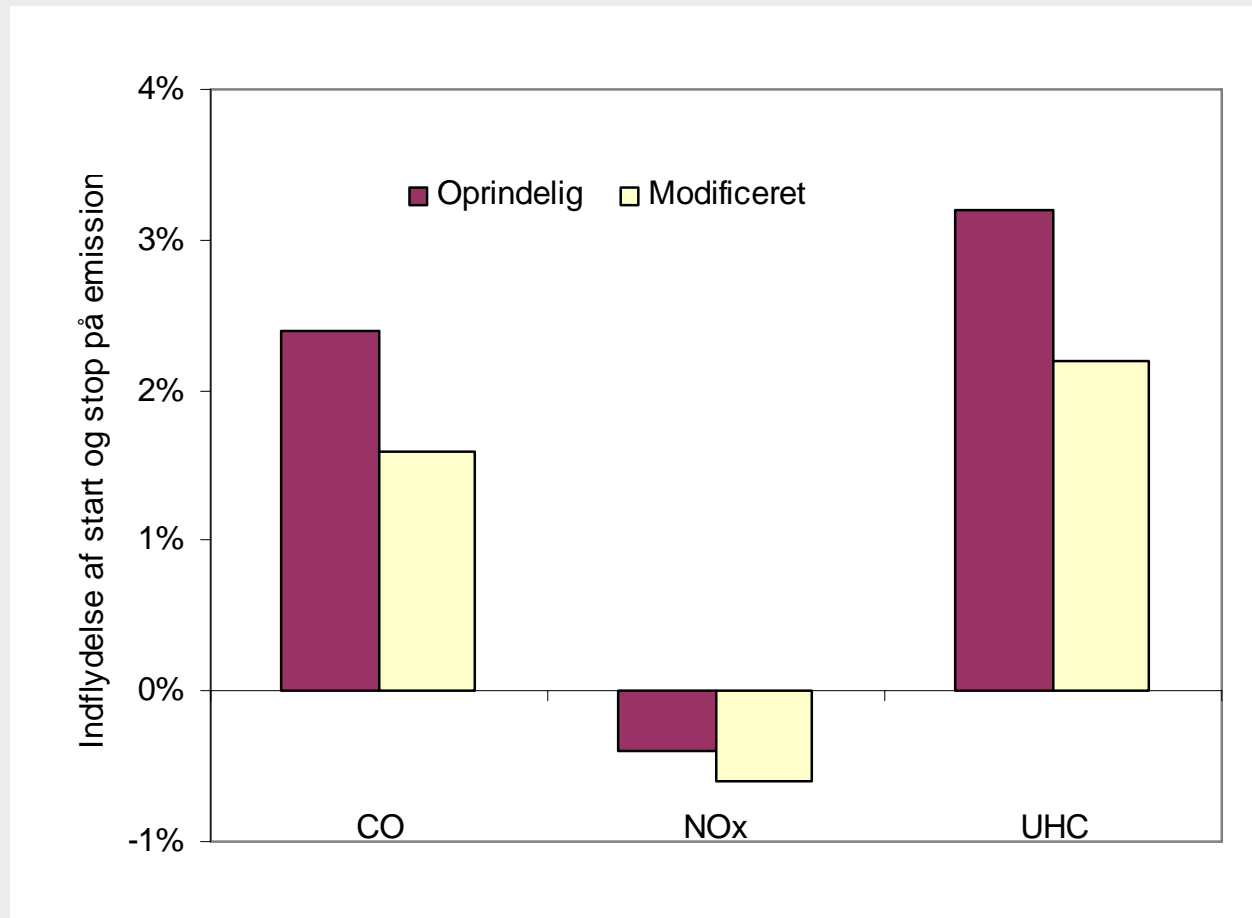
Betydning af driftstimer pr. motorstart

Gennemsnit for undersøgte forammermotorer

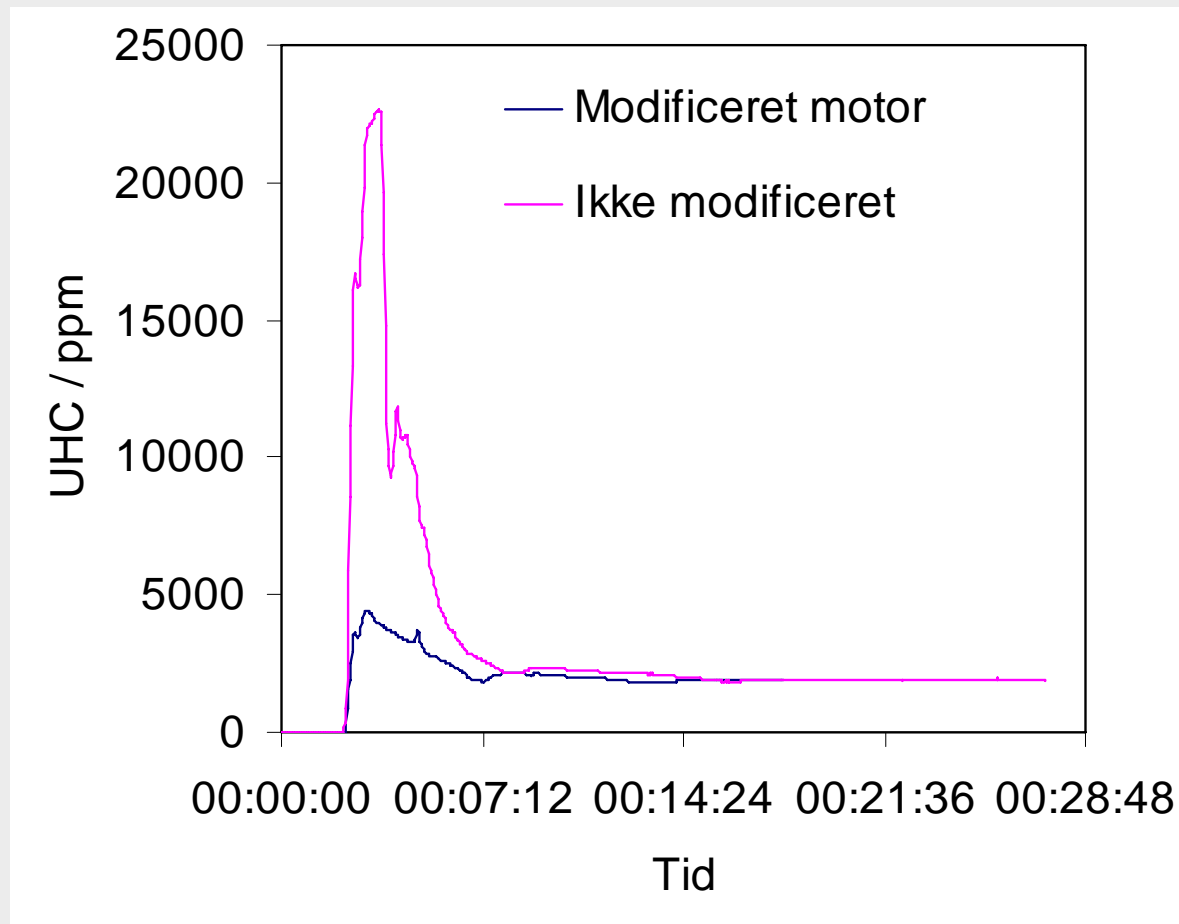
Reduktion af betydningen af start-stop

Anlæg #2: Antagelse: 8 drifttimer pr. start. Varmstart.

Uforbrændt i udstødningssystemet

Sikkerhed. Anlæg #4. Koldstart.

Afregningformens påvirkning af driften

Ca. 50 % af installeret eleffekt fra gasmotorer stammer fra værker større end 5 MWe_{el}

	Antal anlæg	Drifttimer pr. start	Fald i drifttimal
Tre-ledstarif	13	10,5	6 %
Spotmarked	12	10,8	35 %
Regulerkraft	5	9,6	86 %

Konklusioner

- I forhold til stabil fuldlast drift øges emissionerne ved i gennemsnit med (1 start pr. 8 driftstimer)
  - CO: 7% (-1% til +75%),
  - NO_x: 0,5% (-3% til +9%)
  - UHC: 3% (0% til +8%). .
- På undersøgte motorer var det er muligt at reducere UHC emission under start
- Det er muligt at opnå tilfredsstillende kort opstartstid uden det går ud over emissionerne.
- Ændret afregningsform har reduceret drifttimetallet, men ikke indflydelsen af start og stop på den samlede emission

Formaldehyd reduktion med katalysatorer

PSO projekt 5230

Støttet af Energinet.dk og gasdistributionsselskaberne

Projektpartnere:

- Rolls Royce
- Jenbacher
- Wärtsila
- Pon Power
- DGC

Følgegruppe:

- Miljøstyrelsen
- DFF og FDKV
- Energinet.dk (Eltra)
- Gasselskaberne, FAU GI
- Katalysatorproducenter

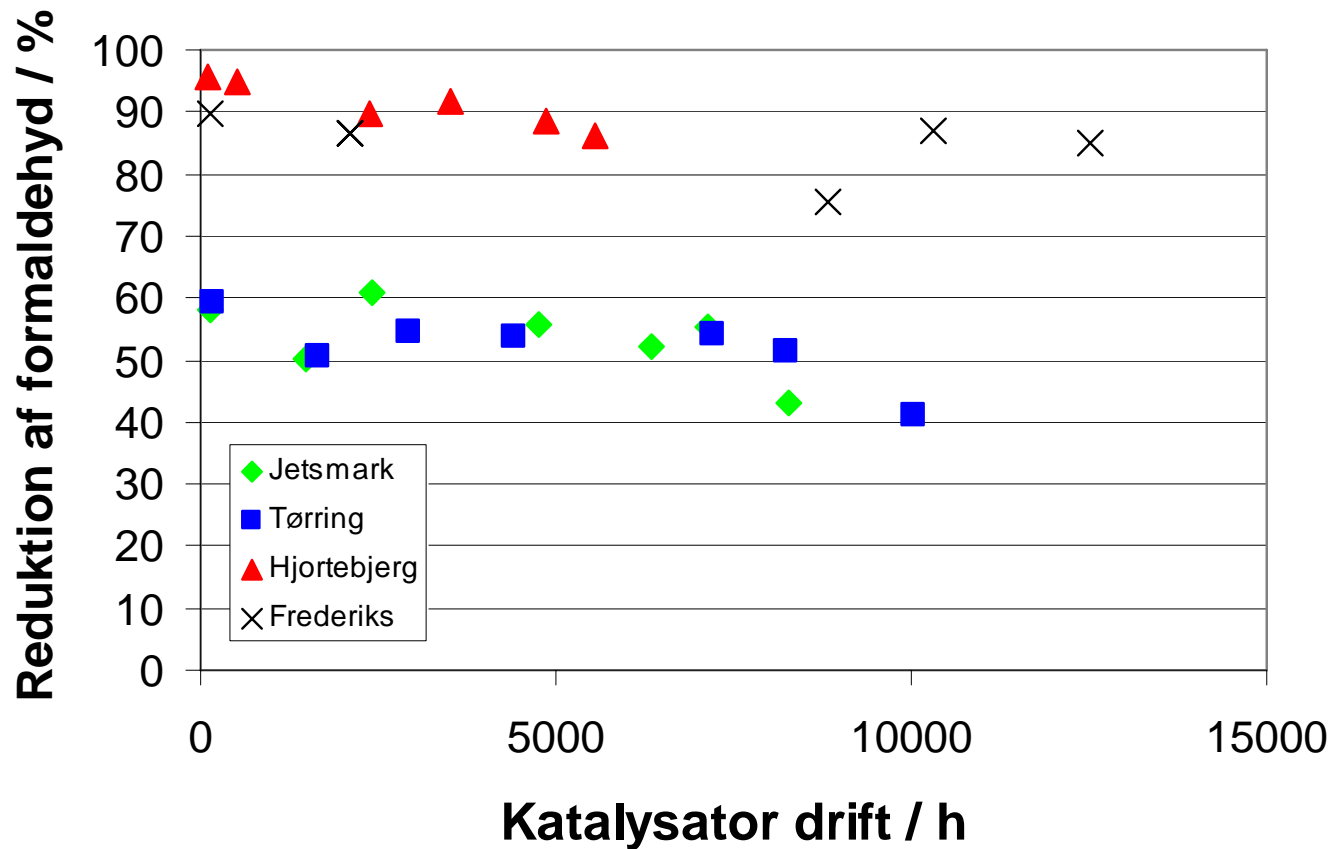
Baggrund

- Miljøstyrelsen fremsatte i 2003 nye regler for emission af formaldehyd for større gasmotoranlæg (>5 MW)
- Emissionskravet var 10 mg/m³ ved 5% O₂ og 30% elvirkningsgrad
- Konsekvens: Det var ikke muligt at opsætte eller udskifte en ældre motor med en ny

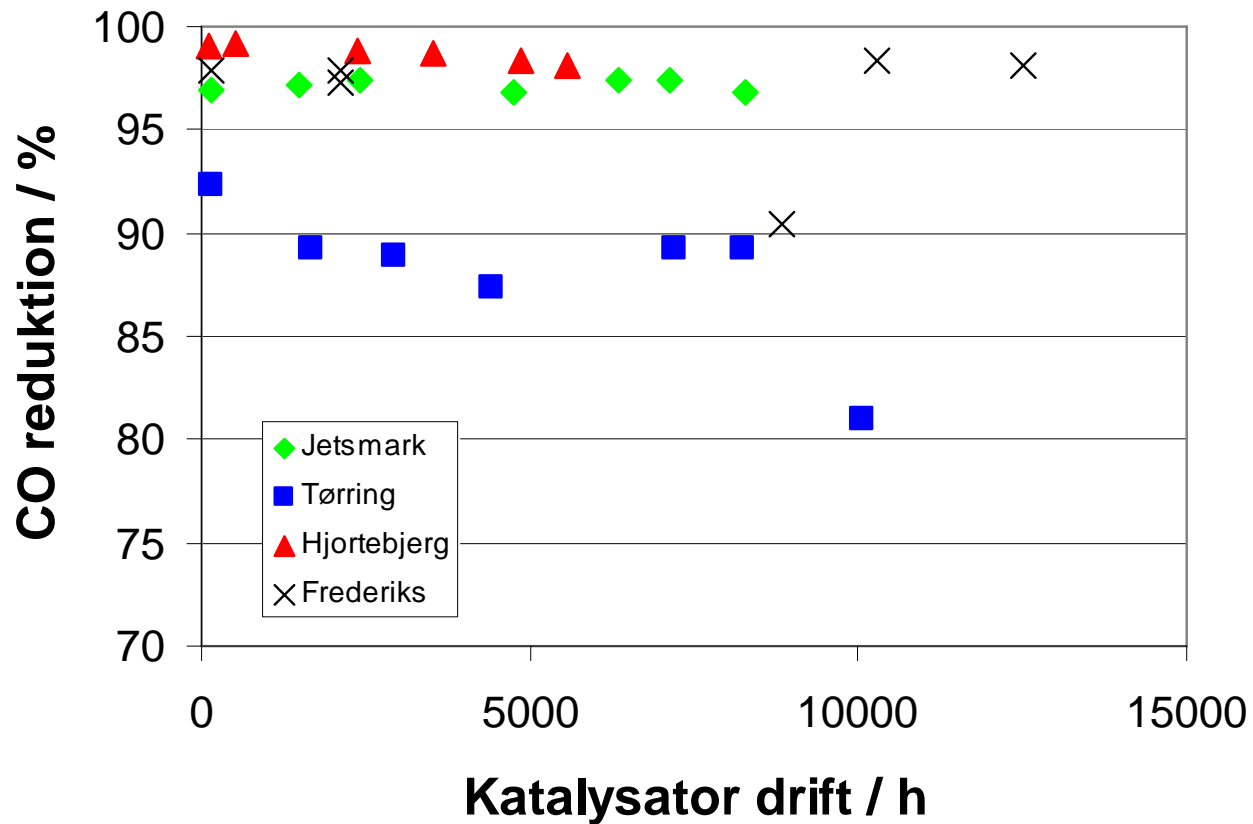
Formål

- Undersøge muligheden for at reducere formaldehyd ved brug af katalysator.
- Undersøge formaldehydkatalysators effekt på andre emissioner end formaldehyd.
- Vurdere andre teknologier til formaldehydreduktion for gasmotoranlæg.

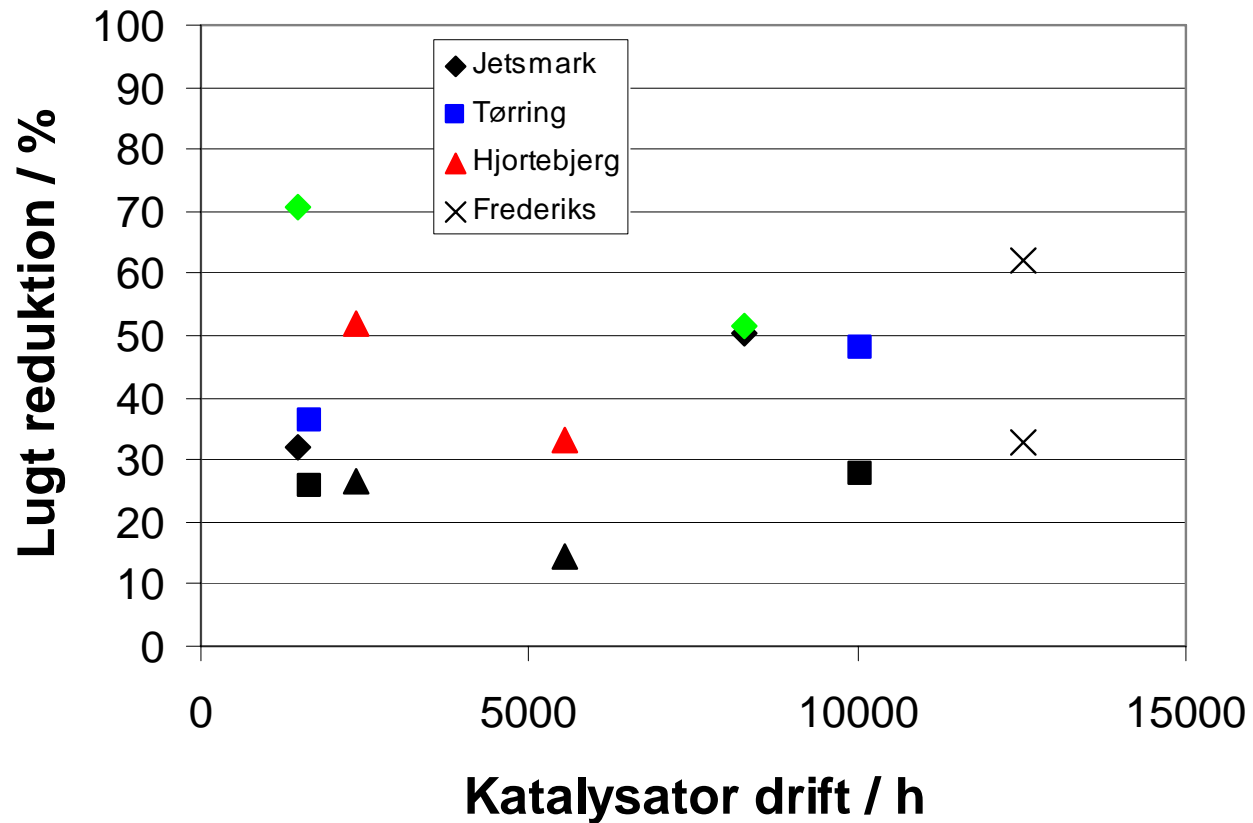
Resultater formaldehyd

Resultater – CO

Resultater – Lugt

Forventet miljøregulering

- Der forventes et emissionskrav for formaldehyd på 15 mg/m³ ved 10% O₂ og 30% effektivitet. (Dette svarer til 21,8 mg/m³ ved 5 % O₂ hvilket er ca. det dobbelte af det i 2003 foreslåede)
- Kravet kommer til at gælde for motoranlæg med en massestrøm af formaldehyd > 25 g/h. (Dette vil svare til motorer over ca. 300 kW indfyret, altså mange flere motorer end i det oprindelige udspil i 2003)
- Der forventes en glidende overgang til de nye regler. Katalysator monteres i forbindelse med fx renovering og udskiftning. Katalysatorer skal senest monteres i 2014.

Konklusion

- Der er fundet tekniske løsninger så det også kan ske fremadrettet uden store omkostninger for kraftvarmeværkerne. Katalysatorerne koster lidt mere end CO katalysatorer
- Det er lykkedes at dokumentere over for Miljøstyrelsen, at det oprindelige emissionskrav var for lavt, samt at opnå rimelige overgangsregler for indførelse af formaldehydkatalysatorer